

Eksamen – Engelsk HHX/HTX/EUX

FAQ 2017-læreplaner

OPDATERET - Oktober 2023

Find svarene på de oftest stillede spørgsmål vedr. eksamen i engelsk nedenfor.

Svarene vedrører eksamen ifølge læreplaner fra 2017.

Indholdsfortegnelse

Tjekliste til mundtlig eksamen	2
Eksaminator:.....	2
Censor:.....	2
Den mundtlige eksamen – som eksaminator	3
Emner	3
Eksaminationens forløb	3
Det udvidede tekstbegreb	3
Antallet af prøvespørgsmål	3
Antallet af emner.....	3
Udformningen af eksamensspørgsmålene/-materialet	4
<i>Gloser og realia</i>	4
<i>Forkortelse af tekster</i>	4
<i>Tekstmateriale fra undervisningsantologier</i>	4
<i>Tekster fra novellesamlinger</i>	4
<i>Filmatiseringer eller anvendelse af samme tekst i forskellige genrer</i>	4
<i>Hovedgenrer</i>	4
<i>Oversatte tekster</i>	4
<i>Illustrationer</i>	5
<i>Elektronisk materiale som eksamensmateriale</i>	5
<i>Graphic novel</i>	5
<i>Lingua franca</i>	5
Udformningen af undervisningsbeskrivelsen	6
Hjælpemidler	7
Vejledningerne	7
Den mundtlige eksamen – som censor	7
Censors opgaver	7
Generelt.....	7
Notetagning, faglige mål m.m.	7
Ved uregelmæssigheder	7
Bedømmelsen.....	8
Censor ved engelsk skriftlig eksamen	9
Censorvejledning og retteark	9
Adgang til eksamensopgaverne.....	9
Find afholdte eksamensopgaver på Prøvebanken	9
Bilag A	10

Tjekliste til mundtlig eksamen

Eksaminator:

- Har jeg udfyldt undervisningsbeskrivelsen fyldestgørende?
- Fremgår det af undervisningsbeskrivelsen, hvilket fokus og omfang emnet har haft?
- Er mine eksamenstekster egnede som paralleltekster for niveauet?
- Dækker mine eksamenstekster tilsammen kernestof og de faglige mål?
- Er mine eksamenstekster korrekt længde til niveauet?
- Er der linjenummerering på mine eksamenstekster?
- Er kopikvaliteten i orden?
- Fremgår emne/tema og bedømmelseskriterier af forsiden på mine eksamenstekster?
- Er teksterne sendt, så censor har 5 hverdage at forberede sig i?

Censor:

- Giver teksterne eksaminanden mulighed for at demonstrere målopfyldelse af de faglige mål for niveauet?
 - Dækker teksterne kernestof og de faglige mål?
 - Er teksternes sværhedsgrad passende for niveauet?
 - Er teksternes længde korrekt for niveauet?
 - Giver instrukserne eksaminanden mulighed for at vise selvstændighed i arbejdet med teksterne?
 - Fremgår emne/tema og bedømmelseskriterier af forsiden af eksamensteksterne?
- **Kvitter for modtagelsen af materialet med en mail til eksaminator.**

Eksamensformat og længde på eksamenstekster jf. 2017 læreplaner:

HHX A	HTX A	HTX B	EUX – B (M & T)
3-4 normalsider, F60 min / E30 min	3-4 normalsider, F60 min / E30 min	2-3 normalsider F60 min / E30 min	2-3 normalsider F60 min / E30 min
Ukendt tekstmateriale tilknyttet emne	Ukendt tekstmateriale tilknyttet emne	Ukendt tekstmateriale tilknyttet emne	Ukendt tekstmateriale tilknyttet emne
Ingen adgang til internettet	Ingen adgang til internettet	Ingen adgang til internettet	Alle hjælpemidler er tilladt, dog ikke kommunikation med omverdenen. Tekniske hjælpemidler kan indgå under forberedelsen og i eksaminationen i forbindelse med elevens præsentation
Ca. 8 min oplæg	Ca. 8 min oplæg	Ca. 8 min oplæg	Ca. 8 min oplæg
OBS. En normalside er for prosa 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum) og for lyrik/drama 30 linjer. Ved anvendelse af elektronisk mediemateriale svarer en normalside til tre minutters afspillet tekst			

Den mundtlige eksamen – som eksaminator

Emner

De emner, der danner udgangspunkt for den mundtlige prøve, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet. Oftest anvendes emner, der er læst eller genbesøgt i forløbets sidste år eller semestre. Prøvespørgsmålene består af ukendt materiale, der skal præsenteres, analyseres, fortolkes og perspektiveres. Perspektivering skal inddrage emnet - se eksempler på typespørgsmål i vejledningen.

Eksaminationens forløb

Eksaminationen har to led: eksaminandens præsentation og den efterfølgende samtale.

Det centrale i eksaminationen er eksaminandens præsentation og behandling af materialet i prøvespørgsmålet og samtalen herom. Det understreges, at samtalen med eksaminanden ikke bør have karakter af overhøring i læst stof.

Det udvidede tekstbegreb

Faget tager udgangspunkt i et udvidet tekstbegreb, dvs. eksamensteksterne kan bestå af forskellige teksttyper og medier: skrevne, digitale eller i kombination. Dette betyder, at der *kan*, men ikke skal, indgå film/video- og/eller lydclip i det ukendte prøvemateriale. Eksaminandens præsentation og behandling af materialet i prøvespørgsmålene skal afspejle de anvendte metoder og progression i undervisningen.

Antallet af prøvespørgsmål

Et prøvespørgsmål/-materiale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold. Hvert enkelt eksamensspørgsmål kan gå igen tre gange og sidste elev skal have mindst fire mulige valg

Prøvematerialet vælges af læreren og skal sendes til censor mindst 5 hverdage inden prøven. Prøvespørgsmål kan fremsendes pr. mail under forudsætning af, at de scannede filer er læselige, også når de er printet ud. Se også "Tjekliste til mundtlig eksamen" ovenstående.

Eksamensspørgsmålene fordeles ved lodtrækning blandt eksaminanderne, og alle eksamensspørgsmål skal fremlægges ved prøvens start.

Antallet af emner

De emner, der danner udgangspunkt for den afsluttende prøve, skal som nævnt tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet for det pågældende niveau. Antallet af emner er således ikke nærmere specificeret og er altså ikke lig med det antal emner, undervisningen skal tilrettelægges i.

Det skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen, hvilke emner der danner udgangspunkt for prøven.

Udformningen af eksamensspørgsmålene/-materialet

Prøvespørgsmålene kan bestå af en eller flere tekster og teksttyper samt film- og/eller lydclip. Omfanget af tekstmateriale og filmklip er nævnt i læreplanerne og skal overholdes. Både for meget og for lidt materiale kan være problematisk for eksaminanden. I eksamenssituationen er det lærerens ansvar med omhu at have valgt et materiale ud, der i indhold og omfang kan tilgodese eleven, så censor har mulighed for at vurdere graden af kompetencer og målopfyldelse. Mindre afvigelser kan selvfølgelig forekomme. Prøvespørgsmålet forsynes med korte instrukser på engelsk, der angiver, hvordan eksaminanden skal arbejde med materialet, og ligeledes angives fagets bedømmelseskriterier.

En normalside er for prosa 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum) og for Lyrik/drama 30 linjer. Ved anvendelse af elektronisk mediemateriale svarer en normalside til tre minutters afspillet tekst.

Gloser og realia

Eksaminanden skal have mulighed for at demonstrere beherskelse af faglige hjælpemidler, fx ordbøger. Forberedelsestiden, hjælpemidler og det ukendte tekstmateriale har et omfang, der som regel ikke nødvendiggør glosser. Ved særligt vanskelige tekster kan der dog være behov for realkommentarer eller forklaring af særligt vanskelige ord i konteksten.

Forkortelse af tekster

Tekster må forkortes, men ikke bearbejdes, og det skal fremgå tydeligt, hvor den er beskåret, fx med ellipser [...]. Teksten kan forsynes med en kort, neutral indledning eller et kort resumé af passager, der er taget ud.

Tekstmateriale fra undervisningsantologier

Prøvespørgsmålets ukendte tekstmateriale må gerne hentes fra en antologi, der har været anvendt i undervisningen. Materialet bør dog gengives uden evt. glosser i margen, arbejdsopgørelse eller andet, der fratager eksaminanden mulighed for at vise sine kompetencer, herunder evne til at anvende faglige hjælpemidler.

Tekster fra novellesamlinger

Har man læst en eller flere noveller fra en novellesamling skrevet af samme forfatter, kan andre noveller fra samme samling bruges som ukendt tekstmateriale, såfremt novellerne ikke er klart sammenhængende, fx ved gennemgående personer.

Filmatiseringer eller anvendelse af samme tekst i forskellige genrer

Et klip af filmatiseringen af en tekst læst i undervisningen kan ikke anvendes som del af eksamensmaterialet – eller omvendt: har man set en film, kan man ikke anvende tekstforlægget som eksamenstekst. Materialet skal til eksamen være ukendt, ikke blot som genre, men også mht. indhold, og derfor kan det ukendte materiale heller ikke tages fra værker, der har været gennemgået i uddrag.

Hovedgenrer

Ikke alle genrer skal være repræsenterede i prøvespørgsmålene. Hovedgenrerne indgår som regel i emnerne og kan derfor aktiveres på forskellig vis under eksaminationsforløbet, hvis det er oplagt.

Oversatte tekster

Som hovedregel må man ikke bruge tekster, der er oversat til engelsk eller skrevet af fx en dansker som prøvemateriale. Det er dog tilladt at læse engelsksproget materiale, forfattet af andre end *native speakers*, og inddrage det i et emne. Dette regnes for supplerende stof. Emner med den slags tekster kan sagtens danne udgangspunkt for den mundtlige prøve, men til prøven skal materialet være kernestof.

Illustrationer

Prøvematerialet må gerne indeholde illustrationer. Men der må ikke stilles krav om, at illustrationer skal inddrages i eksaminationen, og illustrationer påvirker ikke kravene til den samlede tekstmængde i prøvematerialet.

Elektronisk materiale som eksamensmateriale

Ønsker man at anvende elektronisk materiale (fx audio og video) som eksamenstekst, skal man som eksaminator være opmærksom på, at det er uhyre vigtigt, at eksaminanden i situationen har tid i forberedelsen til at gennemspille det elektroniske materiale på samme måde, som en tekst genlæses mange gange. Vælg derfor materialets længde i forhold til sværhedsgrad, og materialet i sig selv ud fra kriterier, der hjælper eksaminanden til selvstændigt at opfylde de faglige mål.

Ved vanskelig elektronisk tekst kan transskribering af teksten vedlægges.

Et elektronisk materiale bør ikke udelukkende være en illustration af en tekst, som fx en oplæsning, hvis materialets udtryksside – filmisk/retorisk/verbalt/andet – ikke skal inddrages i analysen. Eksaminators opgave i udformningen af instruksen til materialet er at indsnævre og fokusere analysevinklen, hvilket påses af censor som eksaminandens advokat.

Graphic novel

Graphic novels kan ikke uden videre omregnes i normalsider. Eksaminator må derfor vurdere den kompleksitet, som en tekst er udtryk for og afstemme omfanget herefter. En tommelfingerregel kan være, at første grundige gennemlæsning må tage ca. ligeså lang tid, som første grundige gennemlæsning af andre eksamenstekster. Afhængig af tekstens samlede kompleksitet, herunder billedkompleksitet, layoutkompleksitet og sproglig kompleksitet, samt fx antallet af ordløse paneler (silent panels) vil dette omfang variere en del.

Der vælges naturligvis en *graphic novel*, hvor der indgår tekst såvel som billeder. Eksaminator laver en afvejning af billedsides kompleksitet i forhold til mængden af tekst, men den tekstanalyse, som eleven skal vurderes på jf. de faglige mål forstås som en helhedsanalyse af den samlede tekst, som udgøres af billeder, ord og andre virkemidler i eksamensteksten. Både for meget og for lidt materiale kan være problematisk for eksaminanden. I prøvesituationen er det lærerens ansvar med omhu at have valgt et materiale ud, der i indhold og omfang kan tilgodese eleven, så censor og eksaminator har mulighed for at vurdere graden af målopfyldelse. Dette betyder konkret, at det er vigtigt, at man som lærer/eksaminator er sig bevidst, at et uddrag af en *graphic novel* til brug ved eksamen ikke i kompleksitet og længde tilsammen kommer til at betyde, at eleven ikke kan nå at lave en grundig helhedsanalyse og fortolkning heraf – eller det modsatte: at eleven tømmer teksten for hurtigt, fordi niveauet ikke giver udfordring nok.

Lingua franca

Fordi *lingua franca* er kernestof skal det indgå i den mundtlige prøve. Der er dog det indbyggede problem, at *lingua franca* ikke er autentisk tekst, så vi kan ikke stille eksamensspørgsmål i *lingua franca*-tekster. Denne udfordring kan løses ved, at man stiller spørgsmål i en autentisk tekst skrevet af en native speaker, som omhandler en *lingua franca*-tematik, men man kan også dække stoffet perspektiverende ved, at man som eksaminator enten eksplicit i eksamensinstruksen beder eksaminanden inddrage *lingua franca* eller ved, at man sørger for at spørge til det i samtalen mellem eksaminand og eksaminator.

Udformningen af undervisningsbeskrivelsen

Der er ikke centralt fastlagte formkrav til undervisningsbeskrivelser. Det er således muligt at anvende de forskellige studieadministrative systemer til at udfærdige undervisningsbeskrivelser, eller der kan anvendes lokalt udformede skabeloner.

En undervisningsbeskrivelse for et fag eller forløb skal indeholde en række oplysninger:

1. En samlet oversigt over de gennemgåede forløb i faget
2. Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.
3. Angivelse af, hvilke faglige mål og hvilket kernestof i henhold til læreplanen der har været centrale i forløbet.
4. Det gennemgåede materiale fordelt på kernestof og supplerende stof, herunder omfang.
5. Undervisningens tilrettelæggelse i henhold til læreplanens krav om arbejdsformer.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har udarbejdet en vejledende skabelon, som evt. kan anvendes. Skabelonen findes her: [Skabelon til undervisningsbeskrivelser | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](https://www.uvm.dk/undervisningsbeskrivelser).

Oplysningerne skal være tilstrækkelige til, at censor kan påse, om prøven er i overensstemmelse med målene og øvrige krav i reglerne for faget.

Omfanget angives normalt med en sådan detaljeringsgrad, at det af undervisningsbeskrivelsen fremgår, hvorledes det faglige stof har været vægtet i undervisningsforløbet. Dette kan fx ske ved at angive et skønsmæssigt sidetal eller en procentvis fordeling af stoffet.

Husk, at undervisningsbeskrivelserne er elevernes arbejdsredskab i forberedelsen til prøven og censors mulighed for at kontrollere, at undervisningen lever op til de faglige mål. Derfor skal det være tydeligt for både elever og censor, hvilket konkret materiale de forventes at have arbejdet med, hvilket fokus emnet har haft samt, hvordan de faglige mål er dækket.

For en nærmere uddybning og eksempler på undervisningsbeskrivelser vil jeg henvise til følgende:

- Link til BUVM-skabelon: <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen/tilrettelaeggelse-og-afholdelse-af-proever/skabelon-til-undervisningsbeskrivelser>
- Ny vejledning til *studieplan og undervisningsbeskrivelse*: [Vejledninger til love og bekendtgørelse | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](https://www.uvm.dk/vejledning-til-love-og-bekendtgorelse) - Se "Struktur og tilrettelæggelse"
- EMU – Om undervisningsbeskrivelsen: [Om undervisningsbeskrivelsen | emu danmarks læringsportal](https://www.emu.dk/om-undervisningsbeskrivelsen)

Her finder I en gennemgang af reglerne i forbindelse med undervisningsbeskrivelsen, eksempler på eksemplariske undervisningsbeskrivelser samt en grundig video, der leder jer gennem alle trinene i oprettelsen og anvendelsen af undervisningsbeskrivelser i Lectio.

Hjælpemidler

Der er som udgangspunkt ikke adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne, jf. [Bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser](#).

I [vejledningen](#) til denne bekendtgørelse er der givet eksempler på, hvilke hjælpemidler der må, og hvilke der ikke må tilgås via internettet. Det vil være tilladt for eksaminanderne at bruge digitale undervisningsmaterialer og hjælpemidler som f.eks. online ordbøger eller e- og i-bøger, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og som fremgår af undervisningsbeskrivelsen og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på eksaminandens egen computer. Det er ikke tilladt at benytte netadgangen til at tilgå interaktive programmer (f.eks. chatbots, Google Translate, Grammarly, verbebjere, leksika, osv.).

Egne notater og egne arbejder skal medbringes og opbevares lokalt under prøven. I tilfælde, hvor materialet har en sådan karakter, at det ikke kan opbevares lokalt, har eksaminanderne dog adgang til at tilgå materialet via internettet under prøven.

Det er ikke tilladt at medbringe kommunikationsudstyr som fx mobiltelefoner ved prøverne.

Vejledningerne

Vejledningerne til HHX, HTX og EUX indeholder yderligere uddybninger af forhold vedrørende eksamen og eksempler på eksamensspørgsmål.

Den mundtlige eksamen – som censor

Censors opgaver

Generelt

Censor skal godkende prøvespørgsmålene og sikre sig, at de følger kravene i læreplanens afsnit 4.2. Censors øvrige forpligtelser er omtalt i eksamensbekendtgørelsen § 29, der kan læses her:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=179722>

Notetagning, faglige mål m.m.

Medbring fagets læreplan, eksamensbekendtgørelsen og karakterbekendtgørelsen. Vejledningen til fagets læreplan indeholder også afsnit om eksamen.

Censor har pligt til at opbevare sine notater i 1 år

Ved uregelmæssigheder

I § 29 er også beskrevet, hvad en censor stiller op i tilfælde af uregelmæssigheder i forbindelse med den mundtlige eksamen. Ikke alle uregelmæssigheder er lige vigtige, og de fleste kan klares med en snak med eksaminator. Væsentlige uregelmæssigheder, der falder ind under de punkter, der er omtalt i beskrivelsen af censors funktion ved den mundtlige prøve i § 29, skal behandles som beskrevet i stk. 4:

“Konstaterer censor, at kravene efter stk. 1 ikke er opfyldt, eller giver forløbet af prøven censor anledning til at formode, at der har været mangler ved den forudgående undervisning eller vejledning, afgiver censor indberetning herom til institutionen.”

Proces ift. censorindberetning: [Censorindberetning | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

Det er hensigtsmæssigt at sende med kopi til fagkonsulenten.

Bedømmelsen

Bedømmelse af elevens præstation tager udgangspunkt i de faglige mål, som er angivet i læreplanens pkt. 2.1. Det er ikke alle faglige mål, der er i spil ved den mundtlige eksamen. De væsentligste er opsummeret i læreplanens stk. 4.3 om bedømmelseskriterier ved den afsluttende prøve. Derudover er der i bilag A angivet en vægtning ift. de faglige mål.

Voteringen foregår i et lukket møde, og bedømmerne skal derfor over for eksaminanden afholde sig fra at komme med detaljerede begrundelser for bedømmelsen.

Eleven har alene krav på få at meddelt den endelige karakter. Hvis der siges noget om bedømmelsen, skal det være entydigt og klart formuleret og i overensstemmelse med de faglige mål og karakterbeskrivelserne i *Karakterbekendtgørelsen*, så eleven ikke efterfølgende kan komme i tvivl om bedømmelsens rigtighed.

Censor ved engelsk skriftlig eksamen

Censorvejledning og retteark

Informationer til skriftlige censorer på hhx/htx/eux ved sommereksamen findes via nedenstående links forud for første eksamensdato i faget:

Generelle retningslinjer vedrørende prøver og eksamen:

<https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen>

Her kan I finde følgende:

1. Information til censorer
2. Vejledende retteark til opgaverne indeholdende karakterbeskrivelser og faglige mål
3. Censorvejledninger

Adgang til eksamensopgaverne

De digitale prøvesæt ligger i Netprøver sammen med de besvarelser, der skal bedømme. Prøvesættet åbner i et browservindue.

Find afholdte eksamensopgaver på Prøvebanken

De stillede opgaver/eksamenssættene vil *efter* eksamensperiodens afslutning blive gjort tilgængelige på [Prøvebanken - Engelsk](#).

De digitale prøvesæt downloades som en zip-fil og gemmes på computeren. Filerne pakkes dernæst ud ved at vælge 'Udpak alle', og opgaven startes i en browser ved at klikke på index-filen.

I finder også *Lærerens Hæfte* i Prøvebanken tilpasset prøvesættene på hhx, htx og eux. Dette vejledende dokument beskriver opbygningen, rammerne for og intentionerne med vores skriftlige prøvesæt.

v/Fagkonsulent, Jonas Rasmussen

København, Oktober 2023

Bilag A

